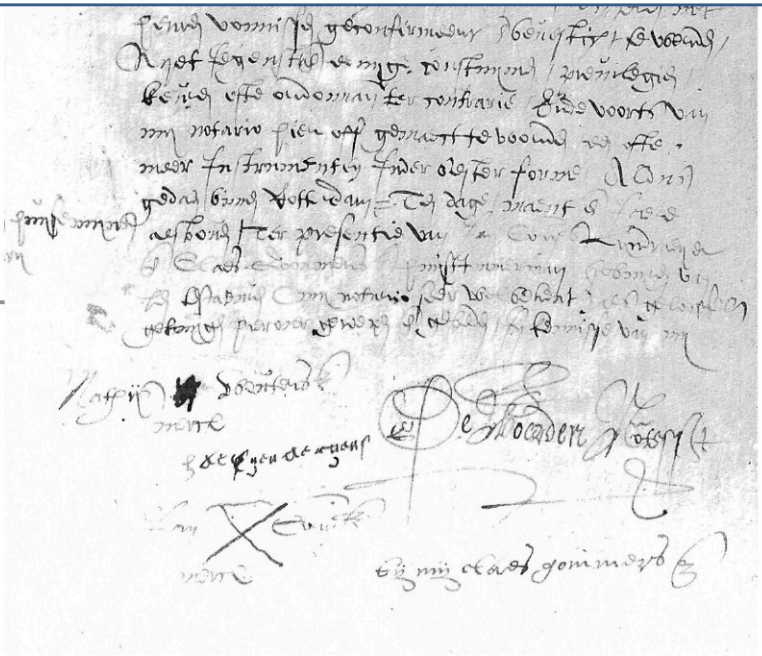

afb. 2. Ondertekening door Mathijs Wouterss (merk rechtsonder) en Haesgen Aeryans (handtekening daaronder) van hun mutueel testament, 22 december 1602 (GAR, ONA 24, akte 147, 329)

Aan het begin van de zeventiende eeuw was de Hollandse tijkweverij geconcentreerd in Schiedam en Rotterdam. Het was er echter geen inheemse industrie. Vrijwel alle tijkwerkers in beide steden waren afkomstig uit de Brabantse Kempen, vooral uit Turnhout en de dorpen daaromheen, het gebied dat nu op de grens van Nederland en België ligt. Die streek werd door de oorlogshandelingen herhaaldelijk zwaar getroffen. De plaatselijke ellende en de mogelijkheden die de jonge Republiek beloofde, zorgden na de onafhankelijkheidsverklaring door de Staten-Generaal in 1581 en de val van Antwerpen in 1585 voor een snelle uitstroom van economische migranten naar Holland. De religie speelde daarbij veelal een ondergeschikte rol. Als ze niet belijdend katholiek bleven, sloten de immigranten zich in Holland gewoon bij de publieke gereformeerde kerk aan, zoals ze dat thuis bij de heersende katholieke kerk hadden gedaan. We vinden in elk geval weinig of geen sporen van religieuze scherpslijperij. Dat gold ook voor Matthijs Woutersz. De Hollandse steden waren blij met de komst van die nieuwe ambachten. Ze deden hun uiterste best om de tijkweverij definitief van het Zuiden naar het Noorden over te hevelen. Vooral Schiedam profiteerde aanvankelijk van de komst van de tijkwevers, maar Rotterdam